

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15CoCsp/20/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6124426534
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Gallo
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2025:6124426534.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jaroslava Galla a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Klaudie Koskovej, v právnej veci žalobcu: MINIHOTOVOST, SE, so sídlom Česká republika, Břeclav, Náměstí T.G. Masaryka 2392/17, IČO: 043 55 211, zast. JUDr. Katarína Hegedúšová, advokátka, so sídlom Majerníkova 3/A, 841 05 Bratislava, proti žalovanej: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX D. D., o zaplatenie sumy 200,- Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu v Banská Bystrica sp. zn. 9Csp/55/2024 zo dňa zo dňa 16.05.2025, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.
II. Žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobcu (prvý výrok) a žalovanej nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznal (druhý výrok).
2. Žalobca sa voči žalovanej domáhal zaplatenia pohľadávky 200,- Eur spolu s s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 10.12.2021 do zaplatenia a náhrady trov konania na základe Smlouvy o zápůjčke č. 618727 zo dňa 11.11.2021 (ďalej len „zmluva“).
3. Súd mal v konaní za nesporné, že medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanou ako dlžníčkou – spotrebiteľom bola dňa 11.11.2021 prostredníctvom diaľkovej komunikácie elektronicky uzavretá zmluva, ktorú vyhodnotil ako spotrebiteľskú zmluvu. Pokiaľ išlo o určenie rozhodného práva, súdy vo veciach totožného veriteľa a obdobných zmlúv dospeli k záveru o aplikácii slovenského práva ako rozhodného práva a neplatnosti zmluvy v zmysle § 11 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „ZoSÚ“). Podľa názoru súdu prvej inštancie v zmysle nariadenia Rím I. ani v spotrebiteľských sporoch nie je voľba práva vylúčená, ak je urobená výslovne alebo jasne preukázaná ustanoveniami zmluvy (čl. 6 ods. 3 nariadenia) a súčasne za predpokladu, že táto voľba práva nezabíva ochrany spotrebiteľa podľa noriem právneho poriadku, ktorý by bol určený podľa čl. 6 ods. 1 nariadenia Rím I. Poukázal na to, že voľba českého práva bola zakomponovaná do čl. 4 VPPÚ, pričom žalobca nepreukázal, že by voľba českého práva bola predmetom predzmluvného jednanie medzi stranami sporu, a táto nebola ani individuálne dojednaná, keďže žalovaná nemala možnosť ovplyvniť túto voľbu. V konaní nebolo sporné ani to, že žalovaná ako spotrebiteľ má obvyklý pobyt na území SR. Žalobca so sídlom v Českej republike vyvíja svoju obchodnú činnosť aj na území Slovenskej republiky. Okresný súd tak určil ako rozhodné právo, právo Slovenskej republiky. Zmluvný vzťah medzi stranami sporu bol spotrebiteľský, ktorého predmetom bol záväzok žalobcu ako veriteľa poskytnúť žalovanej úver vo výške 200,- Eur s lehotou splatnosti 28 dní. V danom prípade sa nejednalo o spotrebiteľský úver podľa ZoSÚ. Žalobca mal však postavenie tzv. iného veriteľa

podľa § 2 písm. c) ZoSÚ a v zmysle § 24 ods. 1 ZoSÚ sa na zmluvu vzťahovali taxatívne vymedzené ustanovenia tohto zákona. Okresný súd dospel k záveru, že žalobca ako iný veriteľ a nedisponoval povolením NBS na poskytovanie úverov na území SR v zmysle § 24 ods. 2 ZoSÚ a nebol ani v zozname veriteľov, pričom v zmysle § 24b ods. 2 ZoSÚ nie je možné poskytovať iné úvery a pôžičky bez povolenia NBS. Vzhľadom na to, súd prvej inštancie v súlade s § 11 ods. 3 ZoSÚ považoval zmluvu za absolútne neplatný právny úkon. Nakoľko zmluvu považoval za neplatnú, žalobca by si mohol voči žalovanej uplatniť nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa § 457 OZ. Súd prvej inštancie však v zmysle § 54a OZ pristúpil ex offio k skúmaniu premlčania. Objektívna aj subjektívna premlčacia lehota začala plynúť dňom uzatvorenia zmluvy, t. j. 11.11.2021. Žalobca aj s poukazom na vydané upozornenie NBS zo dňa 09.08.2018 už v čase uzatvorenia zmluvy musel vedieť, že nespĺňa podmienky udeleného povolenia NBS na území SR. Nakoľko žaloba bola doručená na súd prvej inštancie dňa 21.11.2024, stalo sa tak po uplynutí dvojročnej premlčacej doby. Nárok žalobcu považoval za premlčaný, a preto ho zamietol.

4. O trovách konania rozhodol podľa § 262 v spojení s § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Nakoľko však žalovanej žiadne trovy konania nevznikli, súd jej ich náhradu nepriznal.

5. Proti rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Odvolanie odôvodnil tým, že jediným dôvodom absolútnej neplatnosti zmluvy podľa súdu prvej inštancie mala byť skutočnosť, že žalobca nemá oprávnenie na poskytovanie spotrebiteľských úverov v Slovenskej republike. Tento právny záver súdu považoval za mylný a nezodpovedajúci ani aktuálnej judikatúre Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „SDEÚ“). Poukázal na rozhodnutie C-630/17 Anica Milivojević vs. Raiffeisenbank St. Stefan Jagerberg Wolfsberg eGen zo dňa 14.02.2019. Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa články 56 a 63 ZFEÚ majú vykladať v tom zmysle, že im odporuje právna úprava členského štátu (pozn. teda akákoľvek národná právna úprava), o akú ide vo veci samej, ktorá má okrem iného za následok, že zmluvy o úvere a právne úkony založené na takýchto zmluvách uzatvorených na území tohto členského štátu medzi dlžníkmi a veriteľmi so sídlom v inom členskom štáte, ktorí nie sú držiteľmi povolenia vydaného príslušnými orgánmi prvého členského štátu na vykonávanie ich činnosti na jeho území, sú absolútne neplatné odo dňa svojho uzatvorenia. Z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že slobodné poskytovanie služieb stanovené v článku 56 ZFEÚ vyžaduje nielen vylúčenie akejkoľvek diskriminácie voči poskytovateľovi služieb so sídlom v inom členskom štáte z dôvodu jeho štátnej príslušnosti, ale aj odstránenie všetkých obmedzení, i keď sa uplatňujú bez rozdielu na vnútroštátnych poskytovateľov a poskytovateľov z iných členských štátov, pokiaľ môžu zabraňovať činnosti poskytovateľa so sídlom v inom členskom štáte, kde legálne poskytuje obdobné služby, sťažovať ju alebo ju robiť menej atraktívnou (rozsudok z 18. júla 2013, Citroën Belux, C-265/12, EU:C:2013:498, bod 35 a citovaná judikatúra). Na prvú otázku vnútroštátneho súdu treba odpovedať tak, že článok 56 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že bráni takej právnej úprave členského štátu, o akú ide vo veci samej, ktorá má predovšetkým za následok, že zmluvy o úvere a právne úkony založené na takých zmluvách, ktoré boli uzatvorené na území tohto členského štátu medzi dlžníkmi a veriteľmi so sídlom v inom členskom štáte, ktorí nie sú držiteľmi povolenia vydaného príslušnými orgánmi prvého členského štátu na účely vykonávania ich činnosti na jeho území, sú absolútne neplatné odo dňa ich uzatvorenia. Žalobca zdôrazňuje, že je subjekt založený, vzniknutý a registrovaný v právnom prostredí Českej republiky, kde má ako európska spoločnosť umiestnené aj svoje sídlo a vykonáva svoju činnosť. Sloboda poskytovania služieb zaručuje, že poskytovatelia pochádzajúci z krajín únie môžu voľne ponúkať služby bez akejkoľvek diskriminácie pre štátnu príslušnosť. Rozhodujúce je, aby v domovskej členskej krajine spĺňali podmienky stanovené štátom na založenie živnosti či podniku. Vo vzťahu k otázke rozhodného práva žalobca uviedol, že z hľadiska výslovnosti voľby podľa § 262 Obchodného zákonníka je podľa ustálenej súdnej judikatúry postačujúce uviesť ustanovenia zvoleného právneho predpisu v záhlaví zmluvy. Per analogiam z hľadiska voľby právneho poriadku je teda postačujúce uviesť ustanovenia právneho predpisu zvoleného právneho poriadku. Aplikácia českého právneho poriadku v danom prípade nie je a ani nemôže byť pre žalovaného ako spotrebiteľa menej výhodná. Ide totiž o poskytnutie spotrebiteľského úveru, pričom právna úprava poskytovania spotrebiteľských úverov je v EÚ plne harmonizovaná v podobe Smernice. V zmysle Nariadenia Rím I platí, že v prípade spotrebiteľskej zmluvy sa použije právo krajiny obvyklého pobytu spotrebiteľa, t. j. tu slovenské právo. To však platí iba v prípade, ak

- veriteľ vykonáva svoju činnosť v krajine obvyklého pobytu spotrebiteľa alebo

- veriteľ nevykonáva svoju činnosť v krajine obvyklého pobytu spotrebiteľa (ale napr. v "svojej" krajine), ale SMERUJE svoju činnosť na krajinu obvyklého pobytu spotrebiteľa alebo na viacero krajín vrátane krajiny obvyklého pobytu spotrebiteľa.

7. Uviedol, že smerovanie činnosti na krajinu obvyklého pobytu spotrebiteľa resp. na viacero krajín vrátane krajiny obvyklého pobytu spotrebiteľa je podstatne komplikovanejšou otázkou. Samotný recitál (odôvodnenie) k Nariadeniu Rím I, ako aj odborná literatúra však uvádzajú, že samotná internetová stránka ešte neznamená, či podnikateľ smeruje svoju činnosť (aj) vo vzťahu ku krajine obvyklého pobytu spotrebiteľa. Nerozhoduje ani to, v akej mene sú vyjadrené ponúkané služby, ani jazyk stránky. Rovnako podľa odbornej literatúry nerozhoduje, či sú na stránke uvedené e-mailové a telefónne kontakty, nakoľko ide o údaje nevyhnutné na kontaktovanie podnikateľa. Ak by právny názor o použití slovenského práva ako rozhodného práva bol založený iba na skutočnosti, že žalobca prevádzkuje webovú stránku končiacu na „.sk“ (aj keď popri tom prevádzkuje stránku končiacu „.cz“ v českom jazyku), išlo by o nesprávne právne posúdenie veci a nesprávne a nedostatočné skutkového zistenia, pretože, samotná webová stránka neumožňuje prijať právny záver o smerovaní činnosti na krajinu obvyklého pobytu spotrebiteľa (je maximálne indíciou, nie však dôkazom). Navyiac, zo zmluvnej dokumentácie uzavretej medzi stranami sporu je zrejmé, že zmluvné strany sa dohodli na voľbe českého práva, v zmysle čoho posudzovanie smerovania činnosti na krajinu obvyklého pobytu spotrebiteľa považoval za irelevantné.

8. Za nesprávnym právny záver považoval aj záver súdu prvej inštancie o počítaní premlčacej doby, keď súd prvej inštancie zjavne počítal začiatok premlčacej doby od uzavretia zmluvy. No v zmysle § 11 ods. 3 ZoSÚ; Ak osoba bez povolenia poskytne peňažné prostriedky, ktoré by inak boli spotrebiteľským úverom, uzatvorená zmluva je neplatná. Ak vznikne spotrebiteľovi povinnosť vydať poskytnuté finančné plnenie, osoba podľa prvej vety je povinná umožniť spotrebiteľovi uhradiť len skutočne poskytnuté finančné plnenie v splátkach a lehote, ktorá však nesmie byť kratšia ako lehota, v ktorej by mal spotrebiteľ vrátiť finančné plnenie, ak by neexistoval dôvod neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere; tým nie je dotknuté právo zmluvných strán dohodnúť sa na dlhšej lehote na vrátenie poskytnutého finančného plnenia a právo spotrebiteľa vrátiť poskytnuté finančné plnenie naraz alebo v splátkach v lehote kratšej, ako bola dohodnutá v zmluve podľa prvej vety. Z toho teda vyplýva, že povinnosť spotrebiteľa vydať bezdôvodné obohatenie nie je okamžité, ale až v lehote podľa zmluvy. Ak teda súd prvej inštancie počítal začiatok premlčacej doby od uzavretia zmluvy, konal v priamom rozpore s § 11 ods. 3 ZoSÚ. Navyiac, považoval za nesprávne použitie subjektívnej premlčacej doby v zmysle § 107 ods. 1 OZ, pretože žalobca nemal žiadnu vedomosť o tom, že v čase uzavretia zmluvy má poskytovať spotrebiteľský úver iba na základe povolenia NBS, pričom podľa jeho názoru toto povolenie je v jeho prípade neaplikovateľné.

9. Žalovaná sa k podanému odvolaniu nevyjadrila.

10. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 (a contrario) CSP rozsudok okresného súdu podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil ako vecne správny.

11. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

12. Žalobca je obchodnou spoločnosťou zapísanou v Obchodnom registri vedeného Krajským súdom v Brne v Českej republike s právnou formou evropská spoločnosť (skratka SE), čo je druh akciovej obchodnej spoločnosti vytvorený za účelom zjednodušenia podnikania v rámci celého priestoru Európskej únie. Žalovaná je fyzická osoba s bydliskom na území Slovenskej republiky, spotrebiteľka, ktorá požiadala žalobcu o poskytnutie úveru. Zmluva z 11.11.2021, obsahuje záznam, že bola podpísaná elektronicky. Vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, ktoré podľa časti II. zmluvy tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy, oznamuje žalobca žalovanej, že je obchodnou spoločnosťou oprávnenou vykonávať podnikateľskú činnosť a predmetom podnikania veriteľa mimo iného je aj poskytovanie alebo sprostredkovanie spotrebiteľského úveru v zmysle zákona č. 257/2016 Sb. o spotrebiteľskom úveru. Úver poskytnutý vo výške 200,- Eur bol jednorazový, bezúčelový, nezáväzný, v zmluve označený za spotrebiteľský úver, ktorý bol vyplatený žalovanej na ňou uvedený účet citovaný aj v zmluve s tým, že

doba trvania spotrebiteľského úveru je 28 dní, a úver je teda splatný 09.12.2021. Z týchto informácií je možné odvodiť, že úver bol žalovanej poskytnutý už v deň uzavretia zmluvy, keď 28. deň rovnajúci sa splatnosti úveru pripadol práve na 09.12.2021.

13. Žalobca nespochybňuje právomoc súdu Slovenskej republiky konať a rozhodnúť vo veci, sám žalobu proti žalovanej podal na súd Slovenskej republiky, avšak nesúhlasil s aplikáciou rozhodného práva okresným súdom a právnym posúdením premlčania.

14. Vzhľadom na to, že bola daná právomoc súdu Slovenskej republiky, bolo primárne potrebné s poukazom na to, že ide o konanie s cudzím prvkom a dochádza k stretu rôznych právnych poriadkov pri zmluvných záväzkoch, zvoliť rozhodné právo, podľa ktorého bude vec prejednávaná. Súd prvej inštancie vo veci aplikoval právny poriadok Slovenskej republiky, s ktorým záverom sa odvolací súd plne stotožňuje. Žalobca svoju odvolaciu argumentáciu vo vzťahu k výberu rozhodného práva stavia ťažiskovo na tom, že medzi stranami sporu došlo k voľbe právneho poriadku Českej republiky (čl. 3 ods. 1 v spojení s čl. 6 ods. 2 veta prvá Nariadenia Rím I) a zároveň žalobca nemal za splnenú výnimku z voľby právneho poriadku v zmysle čl. 6 ods. 2 veta druhá Nariadenia Rím I, podľa ktorého voľba rozhodného práva pri spotrebiteľských zmluvách nesmie spotrebiteľa zbaviť ochrany, ktorú mu poskytujú ustanovenia, od ktorých sa nemožno odchýliť dohodou podľa práva, ktoré by v prípade absencie voľby bolo rozhodným právom, nakoľko vzhľadom na to, že právna úprava poskytovania spotrebiteľských úverov je plne harmonizovaná v podobe smernice, nemožno považovať právny poriadok Českej republiky za menej výhodný.

15. Podľa čl. 3 ods. 1 Nariadenia Rím I, zmluva sa spravuje právnym poriadkom, ktorý si zvolia zmluvné strany. Voľba musí byť urobená výslovne alebo jasne preukázaná ustanoveniami zmluvy alebo okolnosťami prípadu. Zmluvné strany si môžu zvoliť právny poriadok, ktorým sa bude spravovať celá zmluva alebo len jej časť.

16. Podľa čl. 6 ods. 1 Nariadenia Rím I, bez toho, aby boli dotknuté články 5 a 7, zmluva uzavretá fyzickou osobou na účel, ktorý sa môže považovať za patriaci do oblasti mimo jej predmetu činnosti alebo výkonu povolania (ďalej len „spotrebiteľ“), s inou osobou, ktorá koná v rámci svojho predmetu činnosti alebo výkonu povolania (ďalej len „podnikateľ“), sa spravuje právnym poriadkom krajiny obvyklého pobytu spotrebiteľa za predpokladu, že podnikateľ:

a) vykonáva svoju obchodnú alebo podnikateľskú činnosť v krajine obvyklého pobytu spotrebiteľa alebo
b) akýmkoľvek spôsobom smeruje takú činnosť na túto krajinu alebo niekoľko krajín vrátane tejto krajiny a zmluva patrí do rozsahu tejto činnosti.

17. Podľa čl. 6 ods. 2 Nariadenia Rím I, bez ohľadu na odsek 1 si strany môžu v súlade s článkom 3 zvoliť rozhodné právo pre zmluvu, ktorá spĺňa požiadavky odseku 1. Takáto voľba rozhodného práva však nesmie zbaviť spotrebiteľa ochrany, ktorú mu poskytujú také ustanovenia, od ktorých sa nemožno odchýliť dohodou podľa práva, ktoré by v prípade absencie voľby bolo na základe odseku 1 rozhodným.

18. Súčasťou zmluvy sú aj Všeobecné podmienky poskytnutia úveru podľa ktorých na vzťahy neupravené zmluvou ani všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru použijú ustanovenia právneho poriadku Českej republiky. Pri voľbe rozhodného práva stranami v zmluve, ktorú Nariadenie Rím I umožňuje aj pri spotrebiteľských zmluvách v zmysle čl. 3 ods. 1 v spojení s čl. 6 ods. 2 veta prvá, však musí byť naplnená aj podmienka vyplývajúca z vety druhej tohto ustanovenia (čl. 6 ods. 2), a to že pri dohode o rozhodnom práve nesmie byť spotrebiteľovi odopretá ochrana, ktorú mu poskytujú také ustanovenia, od ktorých sa nemožno odchýliť dohodou podľa práva, ktoré by v prípade absencie voľby bolo rozhodným právom (podľa čl. 6 ods. 1 Nariadenia Rím I). Takýmto právom by bol právny poriadok krajiny obvyklého pobytu spotrebiteľa (žalovanej), a to za predpokladu, že veriteľ (žalobca) vykonáva svoju obchodnú alebo podnikateľskú činnosť v krajine obvyklého pobytu spotrebiteľa (písm. a/) alebo akýmkoľvek spôsobom smeruje takú činnosť na túto krajinu alebo niekoľko krajín vrátane tejto krajiny a zmluva patrí do rozsahu tejto činnosti (písm. b/). Podľa názoru odvolacieho súdu, takúto ochranu spotrebiteľovi poskytuje práve ustanovenie § 11 ods. 3 ZoSÚ z ktorého vyplýva, že ak osoba bez povolenia poskytne peňažné prostriedky, ktoré by inak boli spotrebiteľským úverom, uzatvorená zmluva je neplatná. Odvolací súd sa stotožňuje s tvrdením žalobcu v odvolaní v tom, že právna úprava poskytovania spotrebiteľských úverov je v Európskej únii plne harmonizovaná v podobe smernice. Táto plná harmonizácia sa prejavuje v tom, že aj v českom zákone č. 257/2016 Sb. o spotrebiteľskom

úveru je v § 9 stanovené, že nebankový poskytovateľ spotrebiteľského úveru je právnická osoba, ktorá je oprávnená poskytovať spotrebiteľský úver na základe oprávnenia k činnosti nebankového poskytovateľa spotrebiteľského úveru, ktoré jej udelila Česká národná banka a v § 135 ods. 1 daného zákona sa uvádza, že dohľad nad dodržiavaním povinností poskytovateľa... stanovených týmto zákonom a nariadením Komisie v prenesenej právomoci (EU) č. 1125/2014, vykonáva Česká národná banka. Zákon č. 257/2016 Sb. je však platný a účinný len na území Českej republiky a Česká národná banka udeľuje povolenia na poskytovanie spotrebiteľských úverov a vykonáva dohľad nad činnosťou veriteľov len na území Českej republiky. Daný právny predpis a Česká národná banka neposkytuje teda právnu ochranu spotrebiteľom s bydliskom, či obvyklým pobytom na území Slovenskej republiky spočívajúcu v prípadných sankciách za porušenie predmetných ustanovení zákona č. 257/2016 Sb.. Odvolací súd je preto toho názoru, že každá smernica usiluje o dosiahnutie určeného výsledku/cieľa, pričom však členské štáty si pri transpozícii smernice zachovávajú určitú mieru právomoci voľnej úvahy, nakoľko si môžu zvoliť spôsob a prostriedky dosiahnutia výsledku smernice v rámci vlastného právneho poriadku. Odvolací súd v tomto smere dáva do pozornosti čl. 20 smernice, z ktorého vyplýva, že členské štáty zabezpečia, aby veritelia podliehali dohľadu vykonávanému subjektom alebo orgánom nezávislým od finančných inštitúcií alebo, aby boli regulovaní. Na území Slovenskej republiky takýto orgán dohľadu predstavuje NBS, ktorá udeľuje povolenia na poskytovanie úverov, iných úverov a pôžičiek spotrebiteľom. Z čl. 23 smernice zároveň vyplýva aj povinnosť členských štátov stanoviť pravidlá o sankciách za porušenie vnútroštátnych ustanovení prijatých na základe tejto smernice a prijať všetky potrebné opatrenia, aby zabezpečili ich vykonávanie, ktoré ustanovené sankcie musia byť účinné, primerané a odrádzajúce. ZoSÚ predstavuje úplnú transpozíciu smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice č. Rady 87/102/EHS do slovenského právneho poriadku, predmetné ustanovenie čl. 20 smernice sa do právneho poriadku Slovenskej republiky, a teda do ZoSÚ premietlo v ustanovení § 20 vo vzťahu k veriteľom (veriteľ je oprávnený ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery len na základe povolenia udeleného NBS) a v ustanovení § 24 vo vzťahu k iným veriteľom (iný veriteľ je oprávnený ponúkať a poskytovať úver alebo pôžičku, ktoré nie sú spotrebiteľským úverom, a ktoré sú poskytované inými veriteľmi spotrebiteľom, len na základe povolenia pre iného veriteľa udeleného NBS). Na uvedené nadväzuje ustanovenie § 11 ods. 3 veta prvá ZoSÚ (v ktorom je transponovaný čl. 23 smernice), ustanovujúce absolútnu neplatnosť zmluvy, v prípade, že na jej základe poskytne peňažné prostriedky, ktoré by inak boli spotrebiteľským úverom, subjekt, ktorý k tomu nemá potrebné povolenie a ktorej ochrany by bola žalovaná ako spotrebiteľka s bydliskom na území SR zbavená v prípade jeho neaplikácie, a ktoré tak poskytuje spotrebiteľovi s bydliskom, resp. obvyklým pobytom na území SR právnu ochranu, ktorú mu nemôže poskytnúť právny poriadok Českej republiky, vzhľadom na čo je naplnená výnimka z dohody o voľbe práva v zmysle čl. 6 ods. 2 veta druhá Nariadenia Rím I. Cieľ smernice by totiž nebol naplnený, ak by na území členského štátu, v ktorom má veriteľ sídlo, jeho podnikateľská činnosť podliehala udeleniu povolenia na poskytovanie spotrebiteľských úverov a dohľadu príslušnej centrálnej banky daného členského štátu, ale v prípade poskytovania spotrebiteľských úverov spotrebiteľom v inom členskom štáte by takémuto povoleniu a dohľadu zo strany členského štátu obvyklého pobytu spotrebiteľa nepodliehala, čím by jeho podnikateľská činnosť ostala bez kontroly a spotrebiteľ by tak zostal bez ochrany garantovanej mu harmonizovanou smernicou. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10CoCsp/102/2022 zo dňa 31.10.2023 v inej právnej veci žalobcu s obdobným skutkovým a právnym základom, v ktorom sa uvádza: „Za nedôvodnú považoval odvolací súd námietku žalobcu, že na poskytovanie úverov a pôžičiek aj na území SR stačí, že má povolenie na poskytovanie úverov udelené Českou národnou bankou. Ustanovenia o udelení povolenia sú kogentnou úpravou, od ktorej nie je možné sa odchýliť a vyžadovanie takéhoto povolenia nie je v rozpore s právom EÚ, ktoré povolenie sa vyžaduje od každého subjektu, ktorý chce poskytovať služby poskytovania spotrebiteľských úverov a iných úverov a pôžičiek pre spotrebiteľov, a to bez ohľadu na štátnu príslušnosť. Nie je možné akceptovať, že žalobca by podliehal len kontrole orgánu z iného členského štátu, ktorý kontroluje poskytovanie spotrebiteľských úverov v danom štáte. Súd prvej inštancie preto správne vyhodnotil, že bez povolenia NBS je zmluva o úvere neplatná, a takýto záver nie je možné považovať za diskrimináciu z dôvodu sídla podnikateľského subjektu v inom členskom štáte.“.

19. Odvolací súd nepovažuje za dôvodnú námietku žalobcu, že on vykonáva činnosť len v Českej republike a samotná internetová stránka ešte neznamená, že ako podnikateľ smeruje svoju činnosť vo vzťahu ku krajine obvyklého pobytu spotrebiteľa. V danom prípade je zrejmé, že žalobca smeruje svoju činnosť na krajinu obvyklého pobytu žalovanej ako spotrebiteľa. Uvedené nevyplýva len z viacerých súdnych konaní týkajúcich sa nárokov zo zmlúv o úvere uzatvorených žalobcom so spotrebiteľmi, ktorý

majú obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky, ale aj skutkového zistenia, že žalobca ponúka a poskytuje úvery v mene Euro a nie v mene krajiny, v ktorej vykonáva podnikateľskú činnosť. Taktiež aj zo samotnej internetovej stránky žalobcu je zrejmé, že táto je upravená v slovenskom jazyku. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti bolo preto s poukazom na čl. 6 ods. 1 písm. b/ v spojení s čl. 6 ods. 2 Nariadenia Rím I v predmetnom spore potrebné aplikovať ako rozhodné - právo Slovenskej republiky.

20. K argumentácii žalobcu týkajúcej sa vyžadovania povolenia NBS na poskytovanie úverov a pôžičiek, ktorú považuje za rozpornú s čl. 56 ZFEÚ a rozhodovacou činnosťou Súdneho dvora EÚ, pričom mal za to, že postačuje povolenie na poskytovanie úverov od Českej národnej banky. V tomto smere odvolací poukazuje na to, že predmetná právna úprava je kogentnou úpravou, ktorá bola transponovaná zo smernice do nášho právneho poriadku. Od tejto úpravy nie je možné sa odchýliť. Predmetná úprava sa vzťahuje na všetky subjekty poskytujúce spotrebiteľské úvery, bez ohľadu na to, či ide o slovenského alebo zahraničného veriteľa tzn. aj na žalobcu. Podľa názoru odvolacie súde nejde o obmedzovanie poskytovania služieb v rámci voľného pohybu služieb, t. j. o rozpor s právom Európskej únie. Žalobca, ktorý je v postavení iného veriteľa v zmysle § 2 písm. c/ ZoSÚ je oprávnený v tomto smere podnikáť na území Slovenskej republiky za predpokladu udeleného platného povolenia NBS.

21. Žalobca v odvolaní poukázal na viaceré rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veci C-630/17 zo dňa 14.02.2019, vo veci C-120/78 (Cassis de Dijon), vo veci C-76/90 (Manfred Säger) alebo vo veci C-384/93, pričom podľa názoru súdu v danom prípade vzhľadom na odlišné skutkové základy nemožno z týchto rozhodnutí vychádzať.

22. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie dospel k správne mu záveru ohľadom absolútnej neplatnosti zmluvy o úvere ,vychádzajúc pri tom z ustanovenia § 11 ods. 3 v spojení s ustanovením § 24 ods. 3 ZoSÚ.

23. Žalobca v závere odvolania namietal posúdenie začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia ustanovenej v § 107 ods. 1 OZ s poukazom na § 11 ods. 3 ZoSÚ. Odvolací súd súhlasí so žalobcom, že subjektívna dvojročná premlčacia doba na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa § 107 ods. 1 OZ nemohla začať plynúť žalobcovi dňom uzavretia zmluvy dňa 11.11.2021, kedy došlo aj k poskytnutiu úveru, pričom splatnosť úveru bola medzi stranami sporu dohodnutá na 09.12.2021. Žalobca skutočne musel už 11.11.2021 vedieť, že nemá povolenie na poskytovanie spotrebiteľských a iných úverov na území Slovenskej republiky, v dôsledku čoho bude zmluva podľa § 11 ods. 3 ZoSÚ neplatná. Žalobca však nemohol už v tento deň vedieť aj o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil, keďže do 09.12.2021 čakal, či si žalovaná dobrovoľne svoju povinnosť zo zmluvy splní. Až následne kedy žalovaná nevrátila žalobcovi poskytnuté plnenie na základe neplatnej zmluvy, mohol sa žalobca dňom 09.12.2021 dozvedieť o tom, že sa žalovaná na jeho úkor bezdôvodne obohatila. Objektívna premlčacia doba plynula odo dňa poskytnutia úveru t. j. do 11.11.2024. Subjektívna premlčacia doba uplynula žalobcovi dňom 09.12.2023. Žaloba bola na súd prvej inštancie podaná dňa 21.11.2024, z čoho je zrejmé, že bola podaná po uplynutí nielen subjektívnej, ale aj objektívnej premlčacej doby. Okresný súd preto správne žalobu podľa § 54a OZ zamietol, keď premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať.

24. S ohľadom na vyššie uvedené, odvolací súd potvrdil rozsudok okresného súdu (prvý výrok), a to aj v závislom výroku o trovách konania (druhý výrok) v zmysle § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny.

25. Podľa § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

26. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

27. Podľa čl. 17 CSP, súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

28. Žalovaná bola v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešná, a preto by mala voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalovaná si nárok na náhradu trov odvolacieho konania neuplatnila, v odvolacom konaní bola pasívna

a z obsahu spisu nevyplýva, že jej trovy v odvolacom konaní vznikli. Odvolací súd jej preto v súlade s čl. 17 CSP zakotvujúcim procesnú ekonómiu, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

29. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.